EKE – Kolozsvár 1891 túrakalauzok

Vasvári Pál Kerékpáros Emlék- és Teljesítménytúra a Vasvári-havasokba

TÚRAKALAUZ

2019/3. szám

XIX. kiírás
2019

Erdélyi Kárpát Egyesület – Kolozsvár 1891

A Bélesi-tó partján 2001-ben…

… és 2004-ben

2007, indulás a Funtineli-tetőről

2012, itatás a Tarnicai-tó mentén

2013, Funtineli-tető

2014, útban felfelé, Havasnagyfaluban

A Mezei Elemér által 2015-ben és a Tóthpál Tamás által az előző években összeállított túrakalauzok felhasználásával szerkesztette, írta és frissítette: Branea Róbert.
Fotók: Branea Róbert, Ilyés Zalán, Lőrincz Ferenc, Mezei Elemér, Vas Géza
Képfeldolgozás, grafikonok: Lixandru Robert
Térképek: ERFATUR – László Tamás (0745-532206) / Nyomvonal: Branea Róbert
A térképek szerkesztésében közreműködtek: Lixandru Robert, Branea Róbert
Tördelés: Virág Péter / Közreműködtek: Venczel Enikő, Szikszai Attila

Nyomtatás: photogo www.photogo.ro

ISSN 2601 – 6583, ISSN-L 2601 – 6583

Kedves túratársunk!

Szeretettel köszöntünk
az Erdélyi Kárpát Egyesület – Kolozsvár 1891
által 2001-től kezdve évente megrendezett

Vasvári Pál
Kerékpáros Emlék- és Teljesítménytúrán!

Az EKE ezzel a kerékpáros túrával egy hagyományt folytat.
Már a 19. század végén az EKE tagjai felkutatták Vasvári Pál elestének helyét, és azóta is ápolják emlékét.

A túra teljesítését akkor ismerjük el, ha a résztvevő szabályosan benevezett, minden ellenőrző ponton bélyegeztetett, és teljesítette a szintidőt.

A teljesítést oklevéllel és kitűzővel jutalmazzuk.

A túrán mindenki a saját felelősségére indul, a rendezőktől kártérítés semmilyen jogcímen nem igényelhető.

A túra részben tájvédelmi területen halad, annak természeti értékeit őrizd meg, hogy ugyanolyan szép maradhasson, mint amilyen most!

Jó túrázást kívánunk!

A SZERVEZŐK

Rövidítések

MP = mérési pont (pl. VP-08): olyan útvonalpont, amelynek a szervezők a túraútvonal lejárása során GPS-készülékkel lemérték a koordinátáit és a tengerszint feletti magasságát.

EP = ellenőrző pont (pl. 3. EP): az az útvonalpont, amelynél a pontbíró lebélyegzi az igazolólapot, és bejegyzi a áthaladási időpontot (beleértve a RAJTot és a CÉLt is).

tszfm. = tengerszint feletti magasság

Idézetek a korabeli sajtóból

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

ÉLETKÉPEK.

FELELŐS SZERKESZTŐK

PETŐFI ÉS JÓKAI.

1. sz. julius 2.

PEST.

NYOMATOTT LANDERER ÉS HEUREN NÁLA.

„Ha két ellenfél a szűk ösvényen összeakad és megütközik: itt három eredmény lehetséges.

Az említett férfiú a halál völgyébe visszatérni soha nem fog. Mert ha a kettő között kell választani: inkább akar küzdve, viaskodva veszni el, minthogy gyáván visszatérjen a halál völgyébe, hol úgyis el kell vesznie.

Hihetőbb tehát, hogy megrohanja ellenét, s annak holttestén át tör magának utat a szabadság terére.

Vagy lehet egy harmadik eset is.

Ellenfele kibékül vele; megfordul, és előtte fog menni. Vezére lehet a haladás ösvényén, ha fel tudja fogni helyzetét, s megérti a körülményeket.

S itt kezdődik az igazi előhaladás!”

(Vasvári Pál: Irányeszmék/XXXIII. *Életképek*, 1848. április 9., 16. sz., 463–469. p.)

„Ha Ausztria egész története elzáratnék is előlünk, nyitva áll annak utolsó lapja, véres betűkkel írva… Minden magyar egy Thuküdidész, ki részt vesz e harcban, s mindegyik le fogja írni, amit látott és tapasztalt. – Én is ott járok a viharos események közt, mint Plinius egykor a Vezúv hegy tűzokádásánál, a természet roppant tüneményét vizsgálva, hogy azt az utókornak leírja… s míg az utókorról gondoskodott, a lávatömeg őt eltemeté…”

(Vasvári Pál: Naplómból. *Pesti Hírlap*, 1849. június 3., 305. sz.)

Kedd 305. Május 22 1849.

PESTI HIRLAP

BUDA, május 20—21-ike közti éjjelen hős sergeink által visszafoglaltatott. Éljen a magyar!

Hivatalos roval.

Buda vára a miénk!

Ma reggeli 7 órakor vette be ostromunk Görgei tábornok ő lőtt hadseregével. Az osztrák emberünk bemásszon vadalmatták a várat, de a magyar vitézségnek végre engedni voltak kénytelenek.

Hunfi osztrák tábornok a várparancsnok halálos sebben fekszik fölöttt alatt.

Ormándi magyar szép, de si ne bind magad, hanem kösöd ujabb osztákra, hogy uj győzelmeket és végfindult arasz!

Éljen a haza!

Budapesten, május 21-kén 1849.

Hajnik Pál, főtörpontai rendőri igazgató.
IrányiDániel, budapesti t. h. kormánybiztos.

Görgei táborok hadügyminiszter szélhagyi tőkéd szállásáról május hó 15-ről 1849. következő tudósítást küldött a kormányhoz:

Ma reggeli 3 órakor Csepelszigetnél vert hajóhidunk elromboladása az ellenség a budai lánczhíd-oszlopból 3 bizott meg az igazságban, mert a szélétől, hogy előcsapata vissszakszerte bevárná, odább állott a Mehádiára kivolte táborozóit.

Szántra bevétele financiális tekintetben is igen nagy fontosságu.

Vésnay táborok utól május 14-ről a kormányzó urhoz s következő tudósítás érkezett.

Mihala Temesvár ostromára foglalt osztályomtól, ma délutánt 3 órakor érkezvén jelentés, hogy tulnyomó erővel a várból megtámadtatott, egy osztály lovasságot azonnal elküldek egy ütal girodai balszárnyromnak a gyárvárosa megtámadását, a bevételét meghagyván, 6 óra táján a 6-or erősebb ellen Mihalától ferdik Lorsany kapitány vezénylete alatt a 49. zászlalj egyszám mázsa, a egy osztja ágyu által, több halott a sebesült vesztésével a várba visszavonult; résztáról 4 vitéz esett el.

Miglen az ellenség az oldalon visszavonultak, a rendelt támadás az ellenkező irányban gyárvárosról intézetnek, de ezen előrsárosz 7 óra táján a 29-ik zászlalj által Asztalos vitéz fővezér vezénylete alatt odahagyatott hagyta.

rint az átvételkor szoszal kőtt pénzzel bi fog fizettetni a hatósági tisztviselő által. Egy egy katonai pinka éra öt pfát lesnek, egy vonk fagyvest 20 pfnig terjedhet, egy pár hosszu pisztolyt vagy kacabélyt pedig 2 pfnt 30 kr., s egy kardó 2 pfntra tétetvén. Egyébiránt ajánlatnak az élőmenkey kösönöstiel hagyal el, s az illetők ravai hirlapjaikban kösöd fognak tétetni. Ellenben:

5-ön. Mind az, ki a fentebb kiemelett nyolcas nap alatt fagyvereit az emlitett helyeken be nem adja, a fagyvere elkobzattatásán felül annak tizszeres beszámlásán elmarasztatik, mellynek egy harmada pedig az állomanyé lesnek.

A kassa kormányra rendenyik, de ürégja Pest város lakosa polgárokká, miktő ösztal fogsnak a birtokukban találtató fagyverekre a hazaszabadítására bosszolgáltatni.

Kaiß Pesten, május 18-án 1849.

IrányiDaniel.

Budapesti tulhatalmu kormány biztos:

Kormánybiztosunk nem rendelete azzal juttatik a kösönöstig tudomásére, hogy a fagyverek beszolgáltatvai a 15. vőldöben Hitter Istvánt tanti fölügyére, a terés-ktill-városi biró, illető bosnia fagyvermüvarokkal, a József- és Fa-

Bevezető

A kerékpáros túra 85 km vagy 100 km hosszan, végig aszfaltozott úton halad, az útburkolat állapota helyenként (a Tarnicai-tó mentén) meglehetősen rossz.

Komoly kihívást jelent a majdnem 1000 méteres emelkedés és a 900 méteres ereszkedő. Ahogy Vasvári Pál is írja, „*három eredmény lehetséges*": egyik az, hogy lemondunk, el sem indulunk, a második az, hogy eszeveszettül nekirohanunk az „ellenségnek", az ezerméteres emelkedőnek, majd az ereszkedőnek. Válasszuk a harmadik lehetőséget: egyezzünk ki az előttünk tornyosuló nehézségekkel – a heggyel, az időjárással –, és követve ezeknek a törvényeit, épségben, élményekkel gazdagodva érkezzünk meg a célpontba, vigyázva arra, hogy ne temessen el a „*lávatömeg*".

A túra ütemterve

Idő	Tevékenység
7:00–7:30	Vasvári 100 km-es ELŐRAJT (Kolozsvár, Donát út 160., Kolozsvári Rádió)
7:30–8:30	Vasvári 100 km-es és 85 km-es RAJT (Gyalu, hidegszamosi elágazás)
8:30–10:30	Érkezés az 1. EP-hoz (Havasnagyfalui elágazás)
10:00–13:30	Érkezés a 2. EP-hoz (Funtineli-tető)
11:30–13:30	Ebéd a Funtineli-tetőn (nagy szendvicsek)
13:30–13:45	Csoportos indulás a Bélesi-tó partján levő emlékhely (3. EP) felé azok számára, akik szeretnének részt venni a megemlékezésen. Aki nem akar részt venni, az hamarabb is elindulhat a következő EP-hoz (12:45–13:30 között).
13:00–14:30	Érkezés a 3. EP-hoz (Bélesi-tó partja, Vasvári-emlékhely); tóparti megemlékezés, koszorúzás (14 órától)
13:30–16:00	Érkezés Kalotaszentkirály-Zentelkére (4. EP). *Megjegyzés: 15 óra előtt nem kell megérkezni a 5. EP-hoz (menetidő Kalotaszentkirály–Bánffyhunyad 15–30 perc)!*
15:00–17:00	Érkezés a 5. EP-hoz (Bánffyhunyad, Kudor-porta)
15:30–17:30	Érkezés a CÉLba (Körösfő, Körös Vendégház, Főút (Hóstát út) 311. szám)
17:00–17:10	Kerékpárok pakolása a teherszállító járművekre, felszállás a buszokra (a Körös Vendégház parkolójában)
17:30	Indulás Kolozsvárra
17:45–17:50	Gyülekező, készülődés – közös kerékpáros bevonulás a kopjafához
18:00–19:00	Emlékünnepség a kopjafánál
19:00–20:15	Vacsora a kerékpártúra résztvevőinek a Bartók Béla Művelődési Házban
20:15–20:20	Gyülekező, készülődés a hazaindulásra
20:20–20:30	Kerékpárok felpakolása a teherszállító járművekre, felszállás a buszokra (a Bartók Béla Művelődési Ház előtt)
20:30	Indulás Kolozsvárra
21:15	Érkezés a Vivo! (volt Pólus Center) parkolójába

Mivel a rendezvényt elsősorban Vasvári Pál emlékére szervezett emléktúrának tekintjük és csak másodsorban (a tekintélyes táv és szintkülönbség okán) nevezzük teljesítménytúrának, a túra során két alkalommal is megemlékezésekre kerül sor, előre rögzített időpontokban, amelyeken a körösfői Vasvári-emléknapok szervezőivel és meghívottaival együtt a túrán résztvevő kerékpárosok is jelen lesznek. Emiatt egyes ellenőrző pontok nyitvatartását és a vacsora idejét a megemlékező ünnepségek időpontjához igazítottuk, a helyi szervezők lehetőségeihez is idomulva.

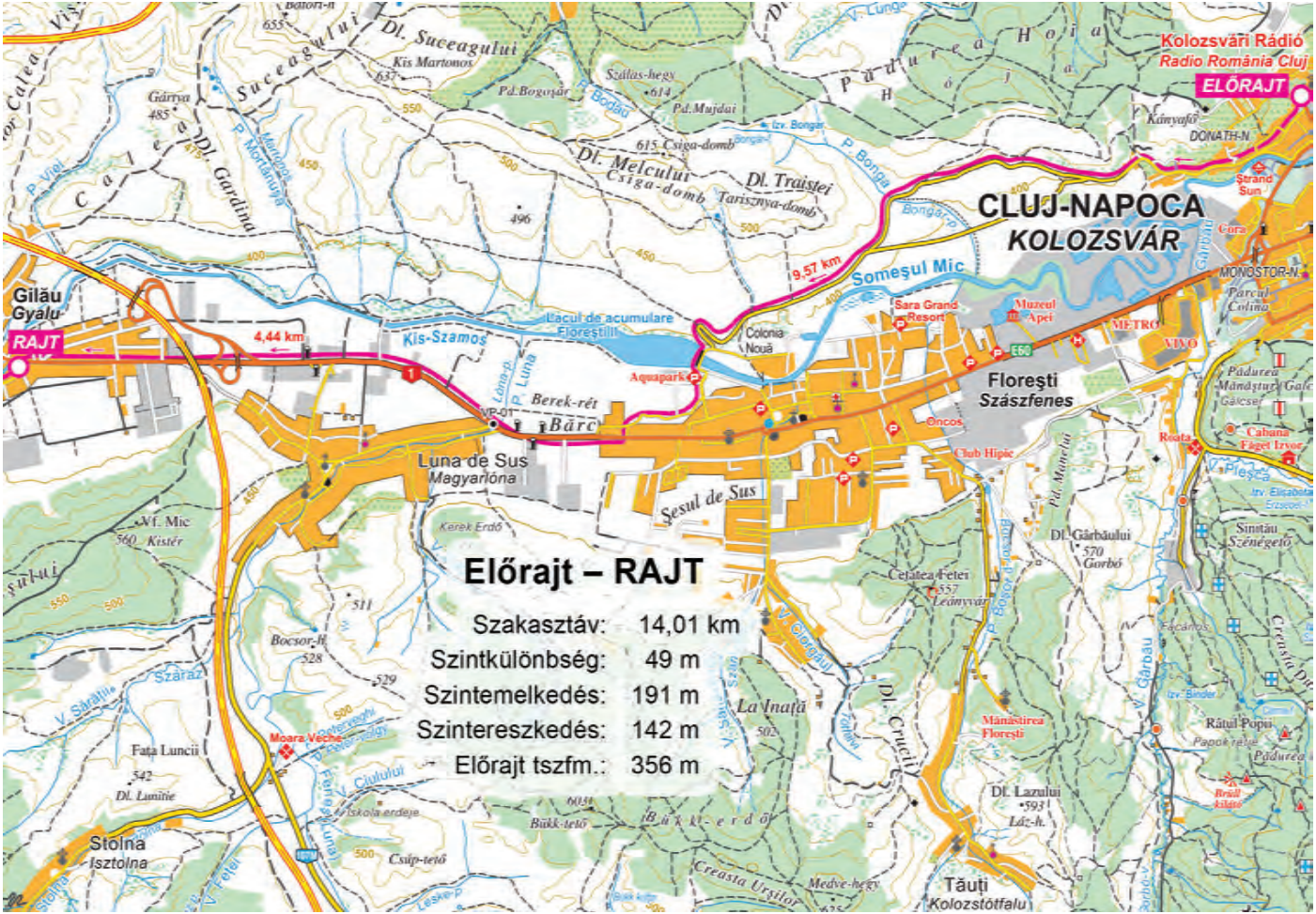
Kolozsvári Rádió
Radio România Cluj
ELŐRAJT
CLUJ-NAPOCA
KOLOZSVÁR
Gilău
Gyalu
RAJT
4,44 km
9,57 km
Someşul Mic
Kis-Szamos
Lacul de acumulare Floreşti
Floreşti
Szászfenes
Luna de Sus
Magyarlóna
Sesul de Sus
Bărc
Berek-rét
Aquapark
Colonia Nouă
Sara Grand Resort
Muzeul Apei
METRO
VINO
Oncos
Club Hipic
Cabana Făget Izvor
Rosata
Pădurea Mândruţ
Parcul Colina
MONOSTOR-N.
Strand Sun
Cora
DONATH-N
Kányafő
Pădurea Hoia
Dl. Suceagului
Dl. Gardina
Dl. Melcului
Csiga-domb
Dl. Traistei
Tarisznya-domb
Kis Martonos
Szállas-hegy
Pd.Bogorjár
Pd.Mujdai
Gărriya
Vf. Mic
Kistér
Bocsor-H
Fata Luncii
Dl. Luminii
Moara Veche
Stolna
Isztolna
Csúp-tető
Bükk-tető
Bükk-erdő
Creasta Urşilor
Medve-hegy
La Inaţă
Dl. Cruciţ
Mănăstirea Floreşti
Dl. Lazului
Láz-h.
Dl. Gărbăului
Gorbó
Sintău
Szénégető
Rătul Popii
Papok réve
Pădurea
Târţi
Kolozstótfalu
Cetatea Feleac
Leányvár
Dl. Mănăstirii
Pădurea Gălcei
Gălcsei
Pleşca
Szárás
Kerek Erdő
Iskola erdeje
Ciulului
Szárás
Bocsor-patak
Bocsor-patak
Gărbău
Gărbăului
Szénégető
Szárás
Szárás
Szárás

ELSŐ SZAKASZ
Kolozsvári Rádió – Gyalu, hidegszamosi elágazás

Az **ELŐRAJT** a Kolozsvári Rádió épülete (Donát út 160.) előtt, a kerítésen belül felállított regisztrációs pontnál lesz. Az innen induló résztvevők a Vasvári-túra 100 km-es változatán vesznek részt. A gyalui indítóirodánál be kell mutatni az előrajtnál kapott indítókártyát, ennek alapján az igazoló lapra az indítóbíró beragasztja az Előrajt-bélyeget.

Lehetőleg 5–10 személyes csoportokban induljunk Gyalu felé. Aki szeretné, önállóan is elindulhat, de biztonságosabb csoportokban haladni.

A regisztrációt követően a Donát úton kell tovább haladni ennek a végéig, majd tovább, Szászfenes közigazgatási területén, a Hajtás-völgyében levő műúton. Alig 7 km után az út lekanyarodik a Kis-Szamos völgyébe, átkelünk a szászfenesi gyűjtőtó gátján, majd az élményfürdő mellett haladunk el. Innen az aszfaltra festett nyilakat, a térkép által megjelölt útvonalat, illetve a GPS-nyomvonalat követve hamarosan kiérünk Szászfenes nyugati végére, az E60 nemzetközi országútra. Innen jobbra térünk, Gyalu irányába. Javasoljuk, hogy közepes (20–25 km/órás) sebességgel tekerjünk, lehetőleg fényvisszaverő elemekkel ellátott felsőruházatot viselve.

1,2 km-nyi kerekezés után átkelünk a Lónai-patak (Pârâul Luna) hídján, és megérkezünk a magyarlónai körforgalomhoz (VP-01).

Innen még 4,5 km-t kell kb. 15–20 perc alatt megtennünk a **RAJT**ig. Tovább haladunk Gyalu irányába az E60 főút széles padkáján, elhagyjuk az autópiac környékét, majd átmegyünk az autópálya alatt, és megérkezünk Gyaluba, ahol már kerékpársávvá minősül az út jobb széle.

A Kolozsvár–Nagyvárad (E60) műútról letérünk balra a Hidegszamos (Someşu Rece) és Fântânele felé tartó megyei útra (DJ 107P), és máris megérkezünk az út jobb oldalán található *La Fântâna* nevű vegyesüzlet elé, a **RAJT**hoz.

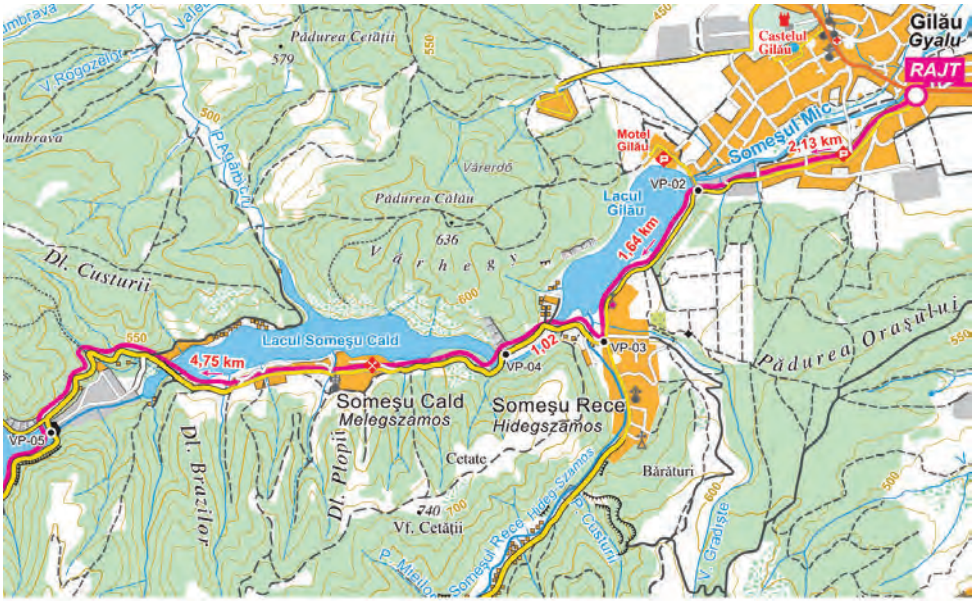

RAJT ➔ VP-05

RAJT – 1. EP

Szakasztáv:	23,44 km
Szintkülönbség:	193 m
Szintemelkedés:	378 m
Szintereszkedés:	185 m
Rajt tszfm.:	405 m

VP-05 ➔ 1. EP

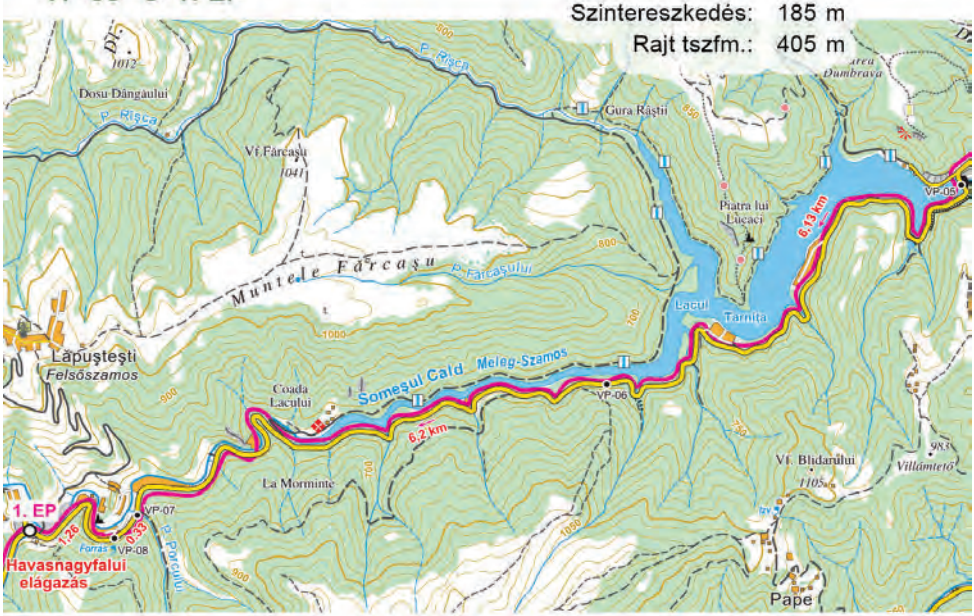

MÁSODIK SZAKASZ
Gyalu, hidegszamosi elágazás – Havasnagyfalui elágazás

A **RAJT** Gyaluban (Gilău) van, a Kolozsvár–Nagyvárad (E60) műútról Hidegszamos (Someşu Rece) felé tartó megyei úton (DJ 107P), közvetlenül a letérő után, jobbra az út mellett, a *La Fântâna* nevű vegyesüzlet, illetve a mellette levő bár előtti kis téren.

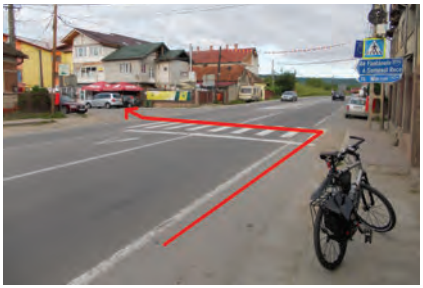

VP-02 A falut elhagyva (kb. 2 km-re a **RAJT**tól) rögtön jobbra egy kis kitérőt lehet tenni a Gyalui-tó gátjára. A tavat 1971-ben hozták létre, 70 hektár a felszíne és 9 méter a legnagyobb mélysége, víztartalma 4 millió köbméter.

VP-03 Innen hamarosan beérünk Hidegszamos (Someşu Rece) faluba, ahol az első elágazásnál rögtön jobbra térünk, Havasnagyfalu (Mărişel) felé.

Rövid idő alatt a Gyalui-tó végén levő hídra jutunk, ahol feltűnik az 1400 mm átmérőjű vízvezeték, ezen keresztül kapja 2008 óta Kolozsvár és sok más település az ivóvizet.

VP-04 Egy igen rövid emelkedő után máris a Meleg-Szamosi gyűjtőtó gátján vagyunk, a **RAJT**tól majdnem 5 km-re és 46 m-t emelkedve. A gát hossza 68 m, magassága 33,5 m és mögötte 4,25 km hosszan és 423 m legnagyobb szélességben, 78 hektár vízfelszín alatt 7,5 millió köbméter víz van.

A tó partján és az út mentén található Melegszamos (Someşu Cald) falu, a tó szemközti oldalán pedig takaros hétvégi házak sorakoznak. A víztározó végénél levő hídra érve, bal oldalon már feltűnik a Tarnicai-tó impozáns gátja.

VP-05 Innen elkezdődik az emelkedők sora, eddig még csak 81 métert emelkedtünk az előző gát tszf. magasságához képest.
A gát tetején tarthatunk egy kis jól megérdemelt pihenőt, közben elolvashatjuk a Meleg-Szamos völgyében levő vízgyűjtő tavak adatait. Az 1974-ben épült, 97 méter magasságú, ívelt gát mögött 8,4 km hosszan elnyúló tó legnagyobb mélysége 81 m, legnagyobb szélessége 600 méter, felülete 220 hektár és 75 millió köbméter víz tárolására alkalmas.

Ha a gát tetejéről visszanézünk, ellátunk a Meleg-Szamosi-tó végéig, a másik irányban pedig a hosszan elnyúló Tarnicai-tó tagolt partja arra enged következtetni, hogy egy kanyargós, nagyobb emelkedő és ereszkedő nélküli, többnyire árnyékos útszakasz következik.

További utunk során a tó vízfelülete egyre keskenyebb lesz, a völgy összeszűkül. A Tarnicai-tó gátjától 6,1 km-re, az út bal felét övező támfalból kivezető csőből csorgó forrásvízzel olthatjuk szomjunkat (VP-06).

Egy rövid szakaszon a keskeny mederben folyó Meleg-Szamos mellett haladunk, majd, az előző MP-tól 6,2 km-re, utunk áthalad a balról a völgybe tartó Porcului-patakon (VP-07). További 300 m megtétele után újabb csorgóhoz érkezünk: szintén az út bal szélén, magasabban, a kőfalból kivezető csövön keresztül folyik a víz. A csorgóval szemben, az út jobb oldalán egy filagóriában lehet megpihenni (VP-08).

Sokat ne időzzünk itt, az ellenőrző pont már csak 1,25 km-re van innen.

Egy furcsa betonépítmény után a völgy kiszélesedik, és útelágazáshoz érkezünk, Havasnagyfalu (Mărişel), illetve Ruseşti-Prigoană, valamint Felsőszamos (Lăpuşteşti) felé. Az út bal oldalán levő kocsma-vegyesboltnál található az **1. EP**. Itt a szervezők vízzel és energiapótlókkal látják el a résztvevőket, akik igényeik szerint a kisboltban is bevásárolhatnak.

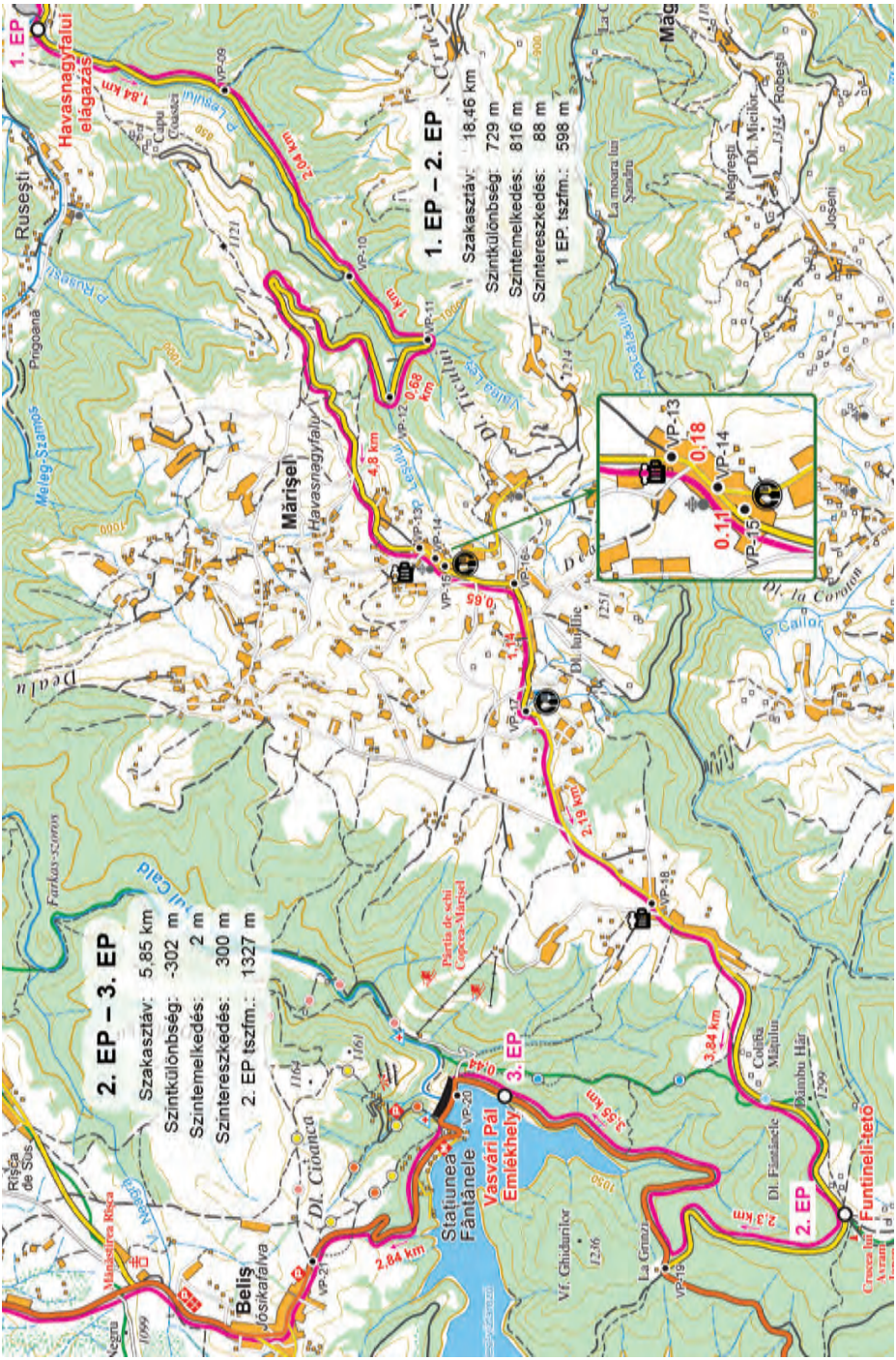
1. EP – 2. EP
Szakasztáv: 18,46 km
Szintkülönbség: 729 m
Szintemelkedés: 816 m
Szintereszkedés: 88 m
1 EP. tszfm.: 598 m
2. EP – 3. EP
Szakasztáv: 5,85 km
Szintkülönbség: -302 m
Szintemelkedés: 2 m
Szintereszkedés: 300 m
2. EP tszfm.: 1327 m
1. EP
Havasnagyfalui elágazás
Havasnagyfalu
Măriș
Ruseștii
Prigoana
Meleg-Szamos
Beliș
Jósikafalva
Statiunea Fântânele
Vasvári Pál Emlékhely
3. EP
2. EP
Funtineli-tető
Cruce lui Funtinel
Vf. Ghidurului
La Grinzi
Dl. Ciobanca
Dl. Fântânele
Dl. Micilor
Negrești
Joșeni
Răsca de Sus
Mănăstirea Răsca
Farkas-szoros
Pârtia de schi Capra-Mărișel
VP-09
VP-10
VP-11
VP-12
VP-13
VP-14
VP-15
VP-16
VP-17
VP-18
VP-19
VP-20
VP-21
1,8 km
2,0 km
1 km
0,68 km
4,8 km
0,65
1,14
2,19 km
3,84 km
3,35 km
2,3 km
2,84 km
0,44
0,11
0,18

HARMADIK SZAKASZ
Havasnagyfalui elágazás – Funtineli-tető

Miután elindulunk az **1. EP**-tól, a Mărişel (Havasnagyfalu) útjelző táblánál balra térünk, elhagyjuk a Meleg-Szamos völgyét, és utunk felfelé a Lesi-patak (Pârâul Leşului) mentén folytatódik.

300 m után érintjük a hegy gyomrában levő vízierőmű bejáratát, ahol a Bélesi-gyűjtőtó vize hajtja a 220 MW teljesítményű turbinákat.

Több helyen is átfolyásokkal találkozunk, az út alatt a domboldalból patakok csorognak a völgybe (VP-09 – 700 m tszfm., VP-10 – 834 m).

VP-11 Kisebb mosdásra is alkalmas patakocska (910 m tszfm.)

VP-12 Újra áthaladunk a Lesi-patak fölött, és ezzel el is hagyjuk a patak völgyét (934 m tszfm.).

Ezután erősen emelkedő szerpentines úton érünk föl 1000 m tszf. magasságba, ahol, enyhén tovább emelkedve, hamarosan Havasnagyfalu elszórt házai között folytatjuk utunkat.

1184 m-es magasságon, jobboldalt az Alpinistu nevű kocsma-vegyesbolt az első hely, ahol szükség esetén felfrissülhetünk (VP-13).

Innen 200 m-re útelágazáshoz érkezünk: balra a község központja felé vezet egy út, de mi előre megyünk tovább (VP-14).

Alig 50 m-re újabb pihenési lehetőség adódik, baloldalt: a Popasul Iancului vendéglő (VP-15).

VP-14

VP-15

További 650 méter után, 1221 m tszf. magasságon, elágazáshoz érünk (VP-16). A bal oldali út visszavisz a Hideg-Szamos völgyébe, a 12 km-re levő Szamosfőre (Măguri-Răcătău), a jobbra vezető, aszfaltos úton pedig, a tábla szerint 13 km után, Jósikafalvára (Beliș) érünk.

VP-16

Elindulunk jobb felé, és még enyhén emelkedni fogunk. Az elágazástól 1,15 km-re elhaladunk a Cabana Moților panzió (VP-17), majd további 1 km után a Rogalu Impex (VP-18) kocsma-vegyesbolt előtt.

VP-17

VP-18

Ezt követően, Havasnagyfalut elhagyva, egy nagy tisztásra érünk (1327 m tszfm.), ahol messziről látható egy emlékmű, benne egy kisebb fehér és egy nagyobb, fekete márvány kereszt (Avram Iancu keresztje).

A tisztáson feltűnik az a filagória, amelyben a **második ellenőrző pont** van berendezve. **Itt be kell várni a túra többi résztvevőjét, 13:30-ig ne induljunk tovább.**

A **2. EP**-nál a beérkező kerékpárosok átvehetik a **Vasvári-kitűzőt**. A pontbíróknál lehet vizet igényelni, majd 11:30-tól kezdődően szendvicseket is biztosítunk a résztvevőknek.

NEGYEDIK SZAKASZ
Funtineli-tető – Bélesi-tó, Vasvári-emlékhely

A jól megérdemelt pihenő után, 13:30–13:45 óra között elindulunk a Bélesi-tó partján levő emlékhely felé. Egy elég rövid (2,3 km-es), de meredek és veszélyes ereszkedő következik, ezért lassan és óvatosan haladjunk. Az aljban („La Grinzi", VP-19) az út becsatlakozik a DN 1R országútba.

A legenda szerint a „gerendáknál" elnevezés talán Vasváriék hadmozdulatainak akadályozására, az ellenség által emelt gerendatorlaszokra utal. Ennek a helynek a közelében esett el Vasvári Pál és a Rákóczi-szabadcsapat többi tagja 1849. július 6-án. A 19. sz. végén és a 20. sz. elején itt rendezte az EKE a Vasvári-megemlékezéseit. A szurdokot, ahol a szabadsághősök feltételezett nyughelye van, ma a Bélesi víztározó borítja.

Innen balra Poiana Horea, illetve Fehérvölgy (Albac) felé vezet az út, de mi jobbra, Bánffyhunyad (Huedin) irányába térve haladunk tovább, és hamarosan meglátjuk bal oldalunkon a Bélesi-tó tükrét.

Az eltérőtől 3,5 km-re, az út bal oldalán a fenyőfák között egy földút vezet a tó partjára. Itt található a **harmadik ellenőrző pont**. Az út szélén parkoló, színes molinókkal jelzett autónál bélyegeztessük le igazolólapunkat.

Ezt követően a földúton gyalogosan lemehetünk a tópartra, ahol a fenyves lábánál kis, füves-homokos partszakasz található. Ezt tartják a szabadságharcosok vesztőhelyéhez vagy sírhelyéhez legközelebb eső, ma is megközelíthető helynek. Itt 14:00 órai kezdettel részt vehetünk a körösfői Rákóczi Kultúregylet által az elesett forradalmárok tiszteletére szervezett megemlékezésen.

Tény az, hogy innen, ahol most vagyunk, alacsonyabb vízállás esetén, amikor a tó szintje 20–30 méterrel is lennebb van, a szemközti oldalban teljes pompájában láthatóvá válik az Urmánczy-kápolna, más néven Vasvári-kápolna, amelyben el volt helyezve a Melka Vince (1834–1911), Prága környékéről Erdélybe honosodott kolozsvári festőművész által festett oltárkép.

A kétalakos kompozíció egyik modellje állítólag Teleki Blanka grófnő volt. A vélhetően róla mintázott Madonna-alak kézmozdulatával az előtérben haldokló Vasvári Pálra irányítja a figyelmet. (Forrás: Sas Péter: Melka Vince, *Művelődés*, 2009.)

Melka Vince:
A jósikafalvi kápolna oltárképe

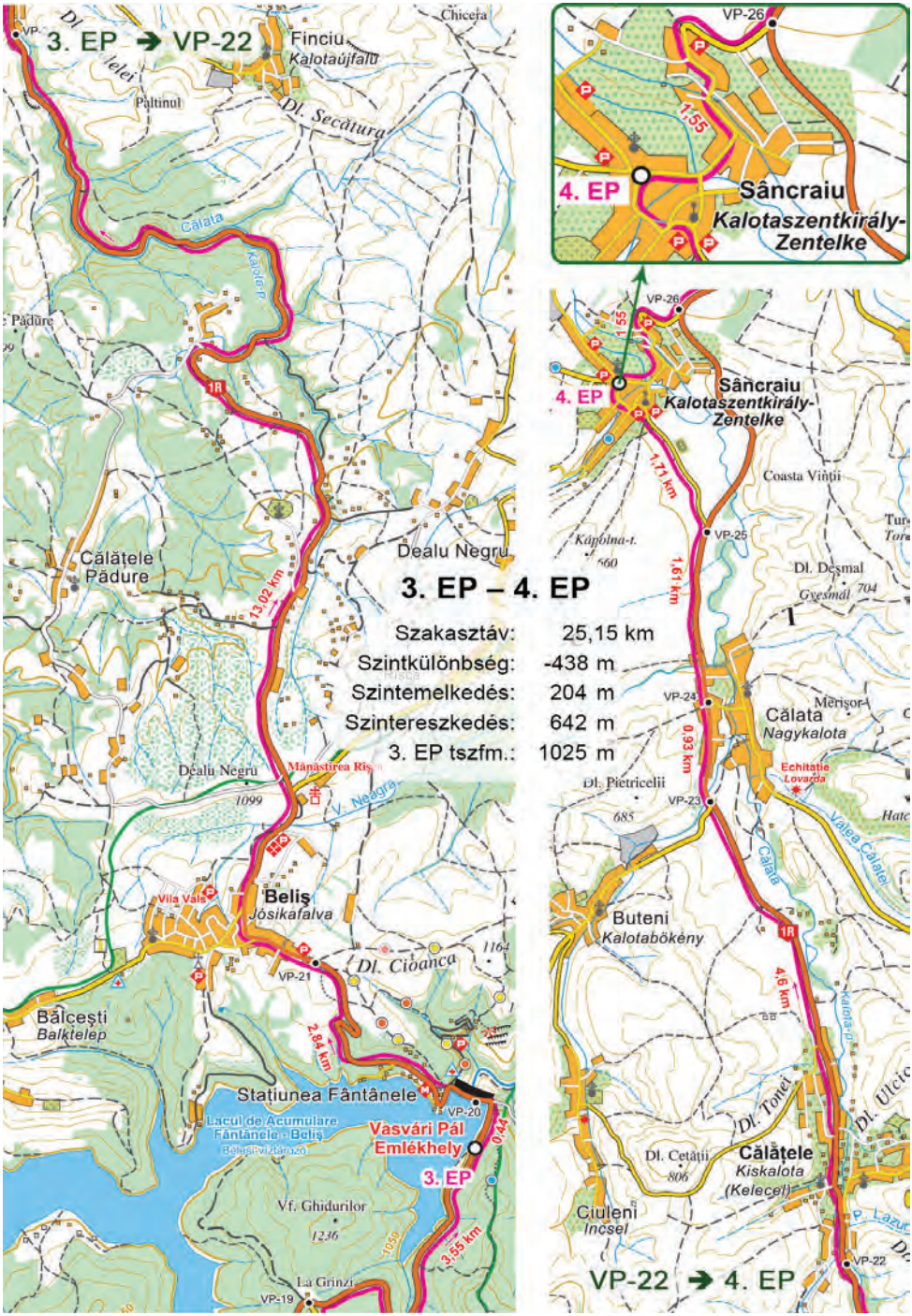
3. EP → VP-22
Finciu
Kalotaújfalu
Chicera
Dl. Secătura
Păltinul
Călata
Pădure
Călătele Pădure
Dealu Negru
13,02 km
3. EP – 4. EP
Szakasztáv: 25,15 km
Szintkülönbség: -438 m
Szintemelkedés: 204 m
Szintereszkedés: 642 m
3. EP tszfm.: 1025 m
Mănăstirea Ris
Beliș
Jósikafalva
Vila Valis
Dl. Cioanca
VP-21
Bălcești
Balktelep
2,84 km
Stațiunea Fântânele
VP-20
Lacul de Acumulare Fântânele - Beliș
Vásvári Pál Emlékhely
3. EP
Vf. Ghidurilor
3,55 km
La Grinzi
VP-19
VP-26
1,55
4. EP
Sâncraiu
Kalotaszentkirály-Zentelke
Coasta Vinții
1,71 km
1,61 km
VP-25
Dl. Deșmal
Gyesmál
VP-24
Merișor
Călata
Nagykalota
0,93 km
Echitație
Lovarda
Dl. Pietricelii
VP-23
Buteni
Kalotabökény
4,6 km
Dl. Tonei
Dl. Cetății
Călătele
Kiskalota
(Kelecel)
Ciuleni
Incsel
VP-22
VP-22 → 4. EP

ÖTÖDIK SZAKASZ
Bélesi-tó, Vasvári-emlékhely – Kalotaszentkirály-Zentelke, Piactér

A megemlékezés után a műúton Jósikafalva irányába 450 métert továbbhaladva elérkezünk a Bélesi-tó gátjához (VP-20).

Az 1970–74 között épült Bélesi-tó (Lacul Fântânele) gátja 92 m magas, 410 m hosszú. A gát több mint 2 millió köbméter kőzetet foglal magában, a tó pedig 213 millió köbméter vizet képes tárolni. A tó hossza 22 km, a víztükör tengerszint fölötti magassága kb. 1000 m, felülete 815 hektár, legnagyobb szélessége 748 m, legnagyobb mélysége 96 m. Az 1976-ban átadott havasnagyfalui vízierőműbe (CHE Mărişelu) 4 m-es átmérőjű alagúton keresztül jut el a tó vize, további alagutak a Hideg-Szamos, Jára és más kisebb patakok vizét vezetik a hegy gyomrában levő turbinákhoz.

Jósikafalva (Beliş) eredetileg a víz által elöntött völgyben volt, az új helyén most kb. 1150 m magasan fekszik. Ide még fel kell kapaszkodnunk (VP-21).

A faluból kiérve, jobbra van egy eltérő Bánffy-telepre (Dealu Negru), de mi előre megyünk, és csak érintjük ezt a falut.

Kisebb emelkedőt követően a tetőről pompás kilátás nyílik a Vlegyászára (Vigyázó, Vlădeasa, 1836 m), majd előhegyére, a Kalotaszentkirály felett magasodó Kőhegyre és ennek csúcsaira (Hármas-Kőszikla – 1056 m, illetve Tömöldök – 1150 m).

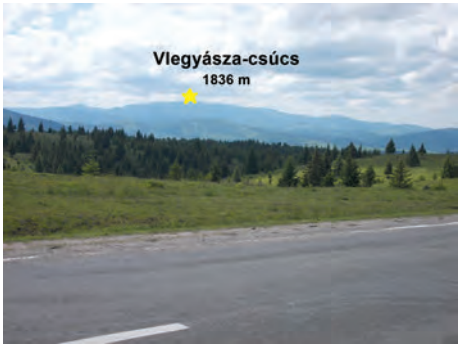

Aztán elkezdődik a komoly ereszkedő, jó minőségű, kanyargós aszfaltúton. A jósikafalvi tetőtől 13 km-re, 450 méternyi szintereszkedés után érkezünk a Kiskalota (Călăţele) falu kezdetét jelző helységnévtáblához (VP-22).

VP-22

Innen tovább, a DN 1R műútról több letérő is van, az első fontosabb mellékút (DJ 108C) balra, Meregyó (Mărgău) irányába visz (Meregyón Vasváriék egyik táborozó helye volt), és Pádisra lehet feljutni rajta (VP-23). Az első, 2001-es Vasvári kerékpáros túra itt balra tért, a kerékpárosok akkor Székelyjóba mentek, az EKE-vándortáborba.

Mi viszont továbbra is előre, Bánffyhunyad felé tartunk.

VP-23

VP-24 Hamarosan Nagykalotára (Călata) érkezünk. A faluban jobbra, Magyarvalkó (Văleni), illetve Magyargyerőmonostor (Mănăstireni) irányába vezet egy mellékút (DJ 108C). 2002–2004 között a túra útvonala itt jobbra tért Magyarvalkó felé, ahol az 1261-ben épült református templom cintermében Vasvári-kopjafa áll. Innen Magyargyerőmonostoron, majd Erdőfalván (Ardeova) áthaladva érkeztek meg a kerékpárosok Körösfőre.

VP-25 1,6 km múlva érkezünk a kalotaszentkirályi letérőhöz. Balra betérünk a község irányába, a 126-os úton. Elhaladunk a sportpálya mellett, majd a református templom előtt. Innen, a jelzést követve, egy kis sétányon jobbra térünk, majd áthaladunk a Tölgy-patak hídján és továbbra is jobbra tartva, megérkezünk a Piactérre, a **negyedik ellenőrző pont**hoz.

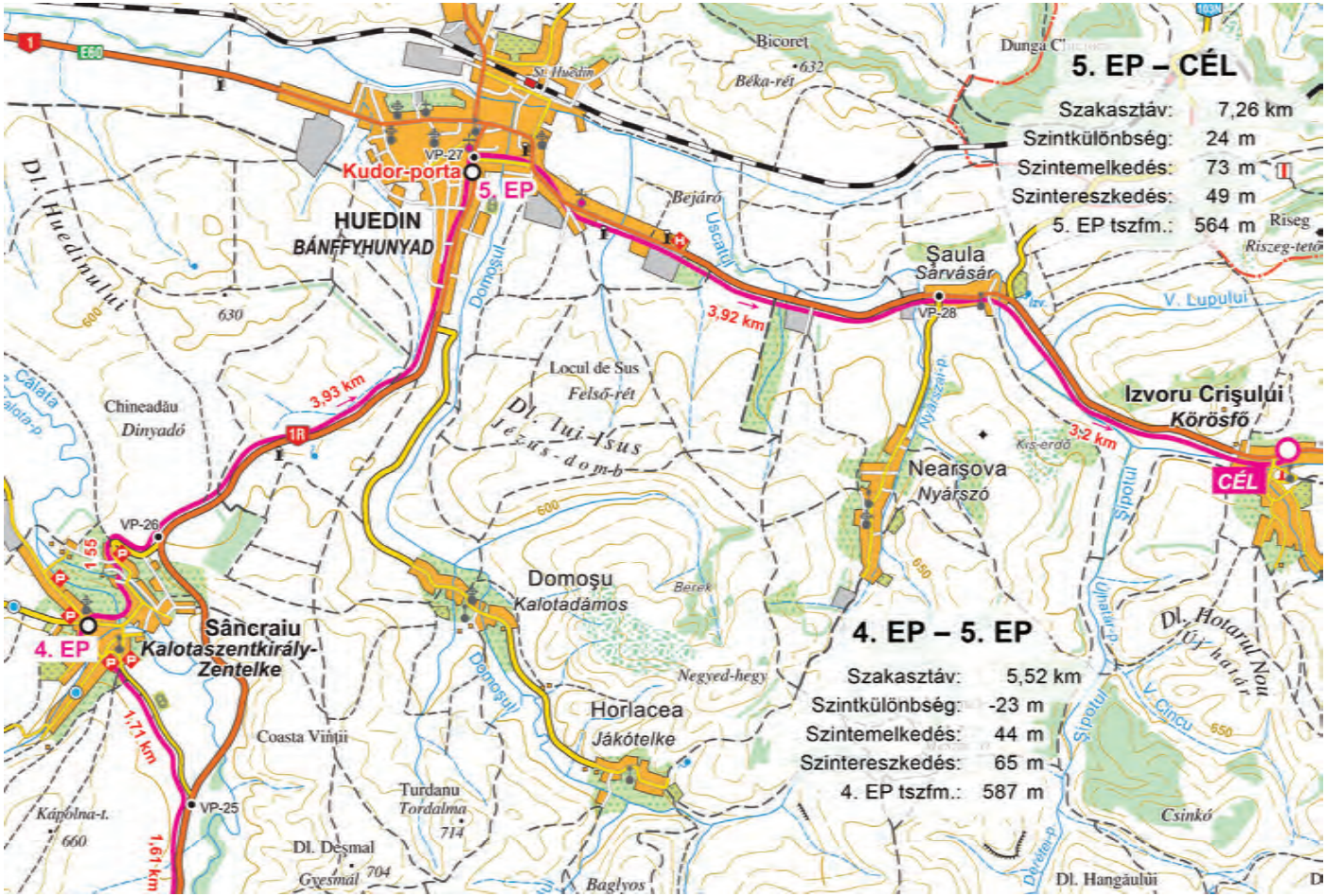
5. EP – CÉL
Szakasztáv: 7,26 km
Szintkülönbség: 24 m
Szintemelkedés: 73 m
Szintereszkedés: 49 m
5. EP tszfm.: 564 m
4. EP – 5. EP
Szakasztáv: 5,52 km
Szintkülönbség: -23 m
Szintemelkedés: 44 m
Szintereszkedés: 65 m
4. EP tszfm.: 587 m
Kudor-porta
5. EP
4. EP
CÉL
HUEDIN
BÁNFFYHUNYAD
Sâncraiu
Kalotaszentkirály-Zentelke
Domoşu
Kalotadámos
Horlacea
Jákótelke
Şaula
Sárvásár
Nearşova
Nyárszó
Izvoru Crişului
Körösfő
Chineadău
Dinyadó
Locul de Sus
Felső-rét
Dl. lui Isus
Jézus-dom-b
Bicoret
Béka-rét
Bejáró
Uscatul
Domoşul
Dl. Huedinului
Dl. Hotarul Nou
Dl. Hangăului
Dl. Deşmal
Gyesmál
Turdanu
Tordálma
Coasta Vinţii
Negyed-hegy
Berek
Baglyos
Csinkó
Riseg
Riszeg-tető
V. Lupului
V. Cincu
Şipotul
Kis-erdő
Nyárszó-p.
Dyeter-p.
Káplna-t.
Cărăia-p.
3,93 km
3,92 km
3,2 km
1,71 km
1,61 km
VP-25
VP-26
VP-27
VP-28
E60
1
1R
155
630
600
650
660
714
704

HATODIK SZAKASZ
Kalotaszentkirály-Zentelke, Piactér – Bánffyhunyad, Kudor-porta

Elindulunk jobbra, és innen már a Magyarókereke irányából a Bánffyhunyad–Jósikafalva-országút felé, a községen keresztül vezető DJ 103J megyei úton haladunk tovább. Átkelünk a Kalota-folyó hídján, és innen, egy kis emelkedővel fűszerezve, 1,3 km után érkezünk a DN 1R országúthoz (VP-26). Itt balra térünk, Bánffyhunyad irányába.

Alig 4 km megtétele után, Bánffyhunyadra beérkezve, a főút bal oldalán, egy magas fenyőfa árnyékában, egy emeletes ház (44–46. sz., Kudor-porta) udvarán van az **ötödik ellenőrző pont**.

Az igazolólap lebélyegeztetését követően a Kudor család vendégszeretetét élvezhetjük, és megcsodálhatjuk saját alkotásaikból álló magánkiállításukat is.

HETEDIK SZAKASZ
Bánffyhunyad, Kudor-porta – Körösfő

Miután kicsit pihentünk, lehetőleg legkésőbb 17:20 órakor, elindulunk az innen 7,1 km-re és 20–25 percnyi menetidőre levő **CÉL**hoz, Körösfő irányába. Bánffyhunyad központja felé indulunk, de 200 m után jobbra fordulva rövidíthetünk (VP-27).

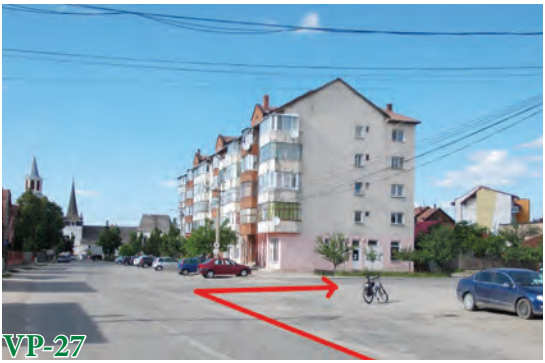

Az aszfaltozott utca kivezet a Nagyvárad–Kolozsvár közötti E60-as (DN 1) műútra, amelyen jobbra fordulunk, elhagyjuk a várost, áthaladunk Sárvásáron (Şaula), majd megérkezünk Körösfőre (Izvoru Crişului).

A helységnévtáblától kb. 500 m-re megérkezünk a CÉLhoz: **Körös Vendégház**, Főút (Hóstát út) 311. szám. Itt megkaphatjuk az utolsó bélyeget igazolólapunkra, és átvehetjük a túra sikeres teljesítését elismerő oklevelet.

Miután megpihentünk, látogassuk meg a szomszédos, 318. házszámnál a **Vasvári Pál-emlékszobá**t.

ÚTVONALPROFIL / PROFIL TRASEU / ELEVATION PROFILE

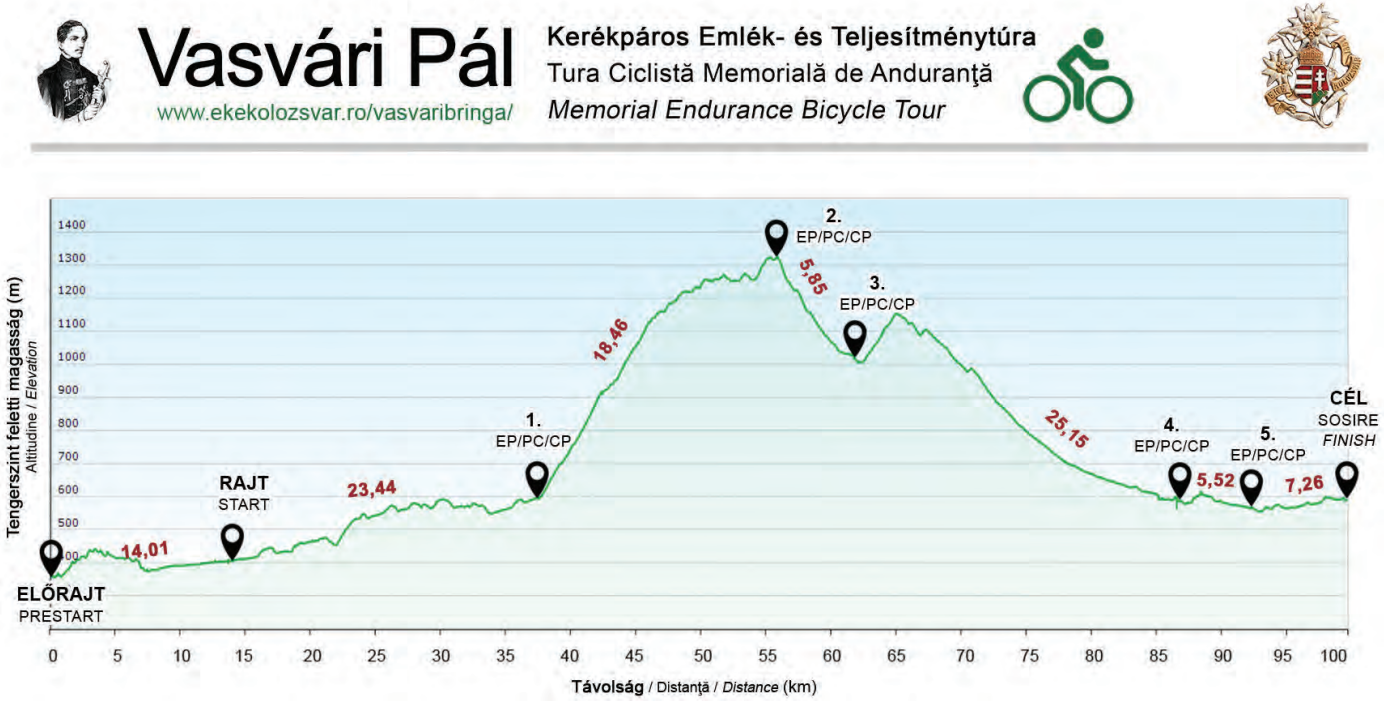

		B	C	D	E	F	G	H	I
ELŐRAJT / PRESTART 7:00 – 7:30	**Kolozsvár** / Cluj	-	-	99,69	14,01	356	191	142	49
RAJT / START 7:30 – 8:30	**Gyalu** / Gilău	0	14,01	85,68	23,44	405	378	185	193
1. EP/PC/CP 8:30 – 10:30	**Havasnagyfalui elágazás** Intersecția **Mărişel** *road fork*	23,44	37,45	62,24	18,46	598	816	88	729
2. EP/PC/CP 10:30 – 13:30	**Funtineli-tető** Dealul **Fântânele** *hill*	41,90	55,91	43,78	5,85	1327	2	303	-302
3. EP/PC/CP 13:00 – 14:30	**Bélesi-tó, Vasvári-emlékhely** Lacul **Beliş-Fântânele** *Lake* Sit memorial **Vasvári** *Memorial Site*	47,75	61,76	37,93	25,15	1025	204	642	-438
4. EP/PC/CP 13:30 – 16:00	**Kalotaszentkirály-Zentelke** Sâncraiu	72,90	86,91	12,78	5,52	587	44	65	-23
5. EP/PC/CP 15:00 – 17:00	**Bánffyhunyad, Kudor-porta** **Huedin**, Casa **Kudor** *House*	78,42	92,43	7,26	7,26	564	73	49	24
CÉL / SOSIRE / FINISH 15:30 – 17:30	**Körösfő** / Izvoru Crişului	85,68	99,69			588			

This graph has been edited in Garmin BaseCamp software using maps provided by openmaps.eu.

B	**VP85 Eddig megtett táv** / Distanță parcursă / *Distance covered*
C	**VP100 Eddig megtett táv** / Distanță parcursă / *Distance covered*
D	**Távolság a CÉLig** / Distanță până la SOSIRE / *Distance to FINISH*
E	**Távolság a következő EP-ig** / Distanță până la următorul PC / *Distance to the next CP*
F	**Tengerszint feletti magasság** / Altitudine / *Elevation*
G	**Szintemelkedés a következő EP-ig** / Diferență de nivel pozitivă până la următorul PC / *Ascent to the next CP*
H	**Szintereszkedés a következő EP-ig** / Diferență de nivel negativă până la următorul PC / *Descent to the next CP*
I	**Szintkülönbség a következő EP-ig** / Dif. de altitudine până la următorul PC / *Diff. in elevation to the next CP*

Az útvonal jellemzői / Caracteristicile traseului / Route characteristics	**Vasvári 100**	**Vasvári 85**
Hossz / Lungime / Length (km):	99,69	85,68
Menetidő / Durată / Duration (hh:mm):	8:15	7:25
Szintemelkedés / Diferență de nivel pozitivă / Ascent (m):	1705	1514
Szintereszkedés / Diferență de nivel negativă / Descent (m):	1473	1331

2015, rajt Gyaluból

2016, a Vasvári-kopjafánál

2017, előrajt

2018, az ifjúság

Partnerek / Parteneri / *Partners*

MINERVA

EMT ERDÉLYI MAGYAR MŰSZAKI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG

KŐRÖSFŐ

Médiapartnerek / Parteneri media / *Media Partners*

Szabadság

paprika rádió csípjük Kolozsvárt

ROMÁN TELEVÍZIÓ TVR CLUJ KOLOZSVÁRI MAGYAR ADÁS

Kolozsvári Rádió Románia

Támogató intézmények / Sponsori instituționali / *Major Sponsors*

Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság

Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

RMDSZ

Communitas Alapítvány

Támogatók / Sponsori / *Sponsors*

BNW_Systems

Primăria
Izvoru Crișului / Körösfő
Polgármesteri Hivatala

promelek XXI

otpbank

nobilacasa.

POWER BELT

1568 BISTRO

Adrenalin Park
TRĂIEȘTE AVENTURA!

AGROSEL
the seed professional

BENDKOPP

PENSIUNEA KÖRÖS VENDÉGHÁZ

PROMO basic
www.basicpromo.ro

RIELA ROMÂNIA
Grâne bune pe mâini sigure!

SKF
RULMENTI SUEDIA
Distribuitor Autorizat

ramex textile printing & embroidery

KUDOR
Mária és István
Bánffyhunyad

Wedas

signmaker

O & I Print Center

photogo
www.photogo.ro

QUADRION TOUR

Student Travel Romania

culina nostra

OrbánKalamár's CONSULTING

VIAG áruszállítás
0745 61 31 37

Kertimag ROMÁNIA SRL

Primăria
Sâncraiu / Kalotaszentkirály
Polgármesteri Hivatala

BYKE SERVICE

RENOBI CONSULTING
★ fordítások ★

WWW.ROBENI.COM
ROBENI TRANS S.R.L.